

Československé Noviny

NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ DVOUTÝDENÍK PRO AMERIKU A KANADU

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY FOR USA AND CANADA

18. ÚNORA 1992

ROČNÍK II - ČÍSLO 22

CENA : \$ 1.00

Dnes v čísle: Rozhovor s Milošem Formanem

Koncem ledna zadržela skupina německých lodí ve Středozemním moři zásilku 16 čs. tanků do Sýrie (mluvčí ministerstva zahr. věcí ČSFR Egon Lánský prohlásil, že jde o tanky přímo z výrobního pásu ZTS Martin, které jsou součástí dříve dohodnuté dodávky). Dále měla smůlu dánská loď *Nadja J*, která po poruchu musela přistát v přístavu Soeby - s 12 čs. tanky taktéž směřujícími do Sýrie. Dánsko chtělo zásilku zadržet, ale odvolací soud v Kodani nakonec povolil v sobotu 8. února lodí odjezd, protože Sýrie se jmenovitě nenachází na seznamu zemí, do nichž je v Dánsku vývoz zbraní zakázán. Tato překvapivá mořská dobrodružství přiměla novináře v ČSFR k řadě otázek o tom, jak je to vlastně s konverzí a obchodem se zbraněmi. Jak by se řeklo zde, čs. politikové měli "lot of explaining to do".

Co se stalo s 1.5 miliardou korun určenou pro zbrojovky?

Ing. Jozef Králík z odboru průmyslové politiky federálního ministerstva hospodářství: Musíme se vrátit trochu do historie. Už v roce 1988 bylo totiž jasné, že ke konverzi dojde. První výrazné snížení zbrojní výroby jsme zaznamenali už v roce 1989. Tehdy poprvé stát také konverzi finančně podpořil. Tehož roku dostaly podniky na zmínění následků konverze 685 milionů korun, v roce 1990 1.2 miliard korun. Dnes je těžké hodnotit, co se s prostředky skutečně stalo, opatření nebylo prováděno systémově.

To jsme se v roce 1991 pokusili napravit. Federální shromáždění rozhodlo o přidělení 3 miliard z rezervy federálního rozpočtu na strukturální změny, z toho polovina byla věnována na konverzi. Šlo hlavně o systém, ve kterém se vynaložené prostředky nerozplynou, neztratí.

Zásady přístupu federálních orgánů k řešení konverze zbrojní výroby byly federální vládou schváleny 30. května, do 30. června musely podniky prostřednictvím republikových orgánů předložit projekty, kterými se o účast na těchto prostředcích ucházely. Přišlo 304 projektů, hodnotila je anonymně 15-členná komise během léta. Nepřihlíželi jsme k tomu, odkud projekt je, zda z České země či ze Slovenska.

Komise vybrala 125 projektů

od 66 podniků s tím, že 1.2 miliard připadlo na projekty slovenských podniků, 0.3 mld českým a moravským.

Příspěvek přesahující 50 milionů korun musela schvalovat federální vláda. Stalo se tak ve čtyřech případech. Dva projekty ZTS Turčianské strojárne Martin na výrobu natových motorů Lombardini a stavební a silniční stroje Hanomag, projekt ZTS Dubnica nad Váhom - výroba mobilních pracovních strojů a projekt rozvoje výroby náprav v Podpolianských strojárnách Derva.

Když dostaly podniky půldruhé miliardy koncem roku, nebylo to pozdě, zvláště když je nemohly převést do příštího roku?

Podniky dostaly tyto prostředky v říjnu a listopadu. K otázce pozdě či včas mohou říci jedině: státní prostředky nejsou určeny pro zásadní řešení problému konverze, v ní musí mít podnik vlastní aktivitu. Prostředky státu jsou jen na urychlení tohoto procesu. Dovedl bych je účelně utratit i 31. prosince.

Vždyť hlavně šlo o úhradu úroků z úvěrů, licenčních poplatků, investičních faktur apod. Byly poukázány na zvláštní účty, ze kterých nešlo čerpat na mzdy či provoz. Nyní, po uplynutí roku 1991, budou poskytnuté dotace vyčtovány a nepoužitá částka vrácena nejpozději do 25.

února 1992 na bilanční účet FMF u SBČS.

Začátkem ledna jsme republikovým ministerstvem zadali vyhodnocení všech projektů. V nejbližší době o něm budeme jednat. Teprve pak zpracujeme návrh na rok 1992.

Vrátil jste se zrovna ze Slovenska. Jaké poznanky jste přivezl?

Byl jsem v ZTS Prakovce, to je jeden z podniků, kde je řešení konverze velmi obtížné. Také jsem navštívil Teslu v Liptovském Hrádku, kde se již rysují dobré výsledky. Domnívám se, že k některým podnikům bude potřebné přistoupit i jinak, hlavně přes regiony. Tam, kde podniky vlastní projekty připravit ani uskutečnit v podstatě nemohou, bychom měli podpořit aktivitu mimo ně, které přinesou využití pracovních sil. Jednali jsme s úřady práce, okresními úřady. Dá se to provést.

Které okresy jsou na tom nejhůře?

Kompletně okres Povážská Bystrica a Uherské Hradiště. Pak jednotlivá města, případně s blízkým okolím, jako jsou právě Prakovce, Snina, pochopitelně Martin, z okresu Zvolen pak Derva a Hriňová, v českých zemích Polička a Slavičín, případně některá další.

Milena Geussová, LN 6. února

Kresba Miroslava Kemela

Už, už... ještě ne

Česká a Slovenská národní rada se málem dohodly, používajíce formulaci podobnou začátku Ústavy Spojených Států

(nebezpečí shody však vzápětí opět zažehnáno)

Milovy (LN) - "Konečně jsme vytvořili návrh smlouvy, která opravdu odpovídá požadavkům obou zúčastněných stran. Pokud její pléna národních rad schválí, podaří se nám završit jednání, na jejichž výsledky už obě země dlouho čekají. Náš návrh preambule začíná podobně jako Ústava Spojených států: My, lid České republiky, a my, lid Slovenské republiky... - protože lid je suverénem republiky, a proto chce přetvořit dosavadní státoprávní uspořádání podle svých představ."

- Takto optimisticky mluvily ještě v sobotu 8. února po několikadenním jednání v Milovech na Žďársku hlavy obou národních parlamentů - Dagmar Burešová a František Mikloško. Slovenská strana ovšem nakonec návrh smlouvy neschválila...

Praha (ČSTK, LN) - Více než 15 tisíc řidičů autobusů z 87% všech závodů ČSAD se zúčastnilo 10. února stávkou vyhlášené Nezávislým odborovým svazem pracovníků veřejné silniční dopravy Čech a Moravy. Odboráři požadují zejména řešení podmínek provozu pravidelné autobusové dopravy pro rok 1992, které jsou ohroženy zkrácením státní dotace z rozpočtu ČR o 1.5 miliardy korun, a systematické řešení koncepčních nedostatků v dopravě vůbec.

- Požadavky, které ostatně nebyly zcela jasné, nebyly splněny.

K obou zprávám a jinému se vyjadřuje naše pražská kolegyně, vydavatelka časopisu *Český dialog* - "čtrnáctideníku pro Čechy doma i ve světě":

Všichni máme své požadavky,

čili: co nového?

Eva Střížovská pro Československé Noviny

Je trapné říkat, že nic. Ale - skoro to tak je. Nebo snad někoho překvapil fakt, že slovenská strana zamítla návrh smlouvy mezi Slovenskou a Českou republikou, resp. mezi jejími radami? Po kolikáté už se v dějinách tohoto malého státu opakuje stejná chyba - mírnost, ústupnost nátlaku, která se nikdy nevyplatila? Čekal snad někdo opravdu ten zážrak, že se po roce a půl (pokračování na straně 2)

KONVERZE - 10. bylo idma ndvltvty V. Dlouhého v Martině.

Foto ČTK

V. Dlouhý:

Rozumný obchod se zbraněmi je vlastně O.K.

- článek na straně 2

Příslušníci bezpečnostní služby Pinkerton a policisté chránili návštěvníky sobotního (8. února) Plesu v opeře; přesto jeden z návštěvníků utrpěl zranění na hlavě. Hosté ve Smetanově divadle byli zatím oslněni nejen památnými uniformami, nýbrž i patronkou plesu Ivanou Trumpovou, jež - oděna v černém a bílém - usedla v čestné lóži. Nejdůležitějším mužem v jejím doprovodu měl být podle dobře informovaných zdrojů Ricardo Mazzucchelli.

Foto: Jan Mihalčíček a Pavel Vácha - LN

Co nového? - pokračování ze strany 1

politajných kabinetních jednání zástupců obou republik, která vůbec k ničemu nevedla, najednou něco změnit?

Proč se nedbalo na ústavu státu, která platí stejně pro oba zúčastněné národy? (V případech, kdy šlo o postižení komunistických zločinců, se na ni dbalo, běda, až přepočlivě.) Ústava je totiž společná pro československý stát a - pokud chce Slovensko uzavírat smlouvu s Čechami - nevím, proč by ji nemělo uzavírat také s Moravou, Slezskem, Chodskem, Kerkonošskem, Valašskem a dalšími regiony, jakož i například Praha s Brnem, Kolín s Čáslaví a Dolní Lhota s Horní Lhotou. To je typický pseudoproblém, který vrhá do světa politiky taci "vůdci", kteří nemají nic konstruktivnějšího v programu. Jejich moudří protivníci by tohle měli jasně pojmenovat a ignorovat. Bohužel, samet listopadu 89, který je vynesl vzhůru, či snad jejich vlastní měkká povaha zapříčinila spoustu zbytečných schůzek, jednání a dohadování, snahu po ústupu či "vycházení vstříc". Škoda ztraceného času. Copak někdo věří tomu, že normální slovenský občan se v noci budí hrůzou z toho, že stále ještě je součástí Československa? Nesmysl. Normální slovenský občan má starosti s tím, kolik bude mít zítra na výplatní páse, o kolik bude dražší chleba a nájemné a miluje-li ho jeho partner(ka), eventuelně, jsou-li zdravé jeho děti. To je normální. Zcela opačné, tedy nenormální, je blafování politiků, jako například Ivana Čarnogurského včera (16. února) v televizním pořadu *Co týden dal*, který mluvil o slovenských specifikách, velmi dlouho - ale naprosto o ničem.

Zrovna tak Vladimír Petrus v čele tzv. Odborové záštity pracujících. Obhajoval stávkou dopraváků, kterou vyprovokoval, a která byla zrovna tak o ničem a zbytečná. Pokud mnozí nevědí, v našem státě nejsou peníze na nic a nic nefunguje. Jednou by mohli stávkovat dopraváci, po druhé zdravotníci, po třetí bankovní úředníci či prodáváci párků. Peníze budou až po té, co si je vyděláme. Stávkami ale těžko, že?

Už mnoho let nejsem členem odborů. Nemám totiž platit na tyto předáky, kteří se snaží především předvést jako mocní bossové: *Heleďte, vy ubohá vládo, vy nickové, co zmůžete, když promluvíme k davu!*

Stávkovalo se, údajně, za splnění požadavků. Jakých? Nikdo neví. Všichni máme své požadavky. 15 milionů občanů by pořád mohlo stávkovat. Pan Vokurka z Dolních Bukovic tedy nevyjel se svým autobusem a nevezl lidi do práce, údajně za požadavky, ale především proto, že se bál vystoupit z poslušné odborářské řady, a tím podpořil ješitnost pana Petruše.

Dále ještě krátce:

- Prokuratura a soudy jsou liknavé ve vyřizování oprávněných návrhů. Pan Mareček v Kyjově drží hladovku už 53. den proto, že se dosud nenašel viník tzv. "pendrekového zákona" (zákon z r. 1988, který umožňoval tvrdé zákroky proti demonstrantům - ČSN).

- Zdeněk Mlynář byl obžalován z velezrady spolu s dalšími představiteli KSČ, kteří v roce 68 souhlasili se vstupem vojsk spřátelených armád. Dojde-li k procesu, bude to velice zajímavé. Ovšem, dojde-li...

- A co kupónová privatizace? Její původní myšlenkou bylo, že se občané rozhodnou, do kterého podniku budou své peníze investovat. Ve skutečnosti, dravé investiční fondy, s kterými projekt privatizace nepočítal (?) schlamstly už předem většinu akcí nerozhodných občanů a chudých důchodců, jimž je dobrá každá stovka předem vyplacená. Považuji za kardinální chybu vlády, konkrétně ministra financí Václava Klause, kterému jsem dosud fandil, že se předem nepostaral o důkladnou informaci lidí, o co v privatizaci vlastně jde.

Praha, 17. února

(Český dialog si můžete objednat na č.: (422) 881-169 - ČSN)

I. pražský Ples v opeře

Ve Smetanově divadle v Praze proběhl v sobotu 8. února obnovený Ples v opeře, jehož patronkou byla Ivana Trump. Výběžek plesu byl věnován na obnovu Smetanova divadla. O tom, jakou reakci ples mj. vzbudil, přinášíme jednu zprávu a jeden komentář z Lidových novin.

Považovat obnovenou tradici Plesu v opeře za sociální provokaci je absurdní, prohlásil šéf opery Smetanova divadla Karel Drgáč. Členové Čs. anarchistického sdružení a Levé alternativy byli ovšem jiného názoru. Deštěm shnilých pomerančů a rajčat uvítali účastníci demonstrace překvapené návštěvníky sobotní společenské události.

Zatímco skinheadi aplaudovali, ozývala se z jiných úst hesla o špinavých penězích a plesu upírů. Srdnatější z hostů se posléze vraceli s fotoaparáty, aby si na památku zvěčnili happeningové pojetou protestní akci, včetně "rozdávání vegetariánské

polévky pro chudé". Odpůrce plesu pohoršila cena vstupenek (od 500 korun až po nejméně 15,000 za lóži, zájemci ze zahraničí platili v markách).

V potyčkách s anarchisty zasáhla nejen bezpečnostní služba Pinkerton, objevil se i slzný plyn. Pět anarchistů bylo předvedeno na policejní stanici. Samotný ples začal úderem 22. hodiny. Prezident Havel se omluvil, nedostavili se ani ministři Dienstbier a Uhde, uvedení v čestném výboru plesu. Kromě hraběcí rodiny Kinských byli ohlášeni další doma i v zahraničí žijící šlechtici.

LN, 10. února

...hod po něm rajčetem

Kdyby paní Trumpová věnovala divadlu na rekonstrukci sedmáct tisíc korun, těžko by to kdo vůbec zaznamenal. Když však paní Trumpová věnuje Smetanovu divadlu na rekonstrukci 17,000 korun s tím, že si v divadle jeden večer zatancuje, stane se terčem shnilých rajčat a pomerančů demonstrujících demagogů. Ostatně, ta použitá munice je dobré znamení. Před dvěma lety by počátkem února nikdo po nikom žádná rajčata ani pomeranče neházel. Nebyly totiž.

Je jistě snadnější hodit shnilé rajče než vydělat hodně peněz. Je snadnější trefit úspěšného člověka shnilým pomerančem než sám být úspěšný. Požadavek rovnosti v chudobě se v nás zakořenil, padesát let pečlivě zaléváný výživným ideologickým roztokem.

Komunisté vypulirovali plebejské tradice českého národa do oslnivého lesku socialistické demokracie. Obskurní spisek Zdeňka Nejedlého "Komunisté - dědicové nejlepších tradic národa" je v tomto smyslu čelbou základní. Další stavební kameny "demokratických tradic" jsou ještě v nás: cizí úspěch je nemravný, všichni máme stejné žaludky, vzdělání je příživnictví.

Chceme být demokraty, alespoň to většina z nás tvrdí. Nebude to lehké v žádném ohledu. Plebejský návyk rovnosti chudoby budeme, každý z nás, těž-

ko překonávat. Připouštím, že je těžké tolerovat nám, zvyklým na život nenáročný, avšak zajištěný naší provinciálností a peciválovstvím, blahobyt a bohatství až babylónské. Musíme tolerovat úspěch a bohatství jiných. Musíme vrátit vzdělanosti její pravou cenu, vždyť vdělanost je jedním z nutných předpokladů, ne vždy bezpodmínečným, úspěchu.

Ani úspěšní a bohatí to však v demokracii nemají jednoduché. *Noblesse oblige*, říkalo se dříve. Dnes bychom řekli: bohatství zavazuje. Mecenášství a charita těch, kterým osud a vlastní schopnosti dopřály úspěch, je dnes jejich povinnost, nikoli rozmar. Okolní svět totiž spíše oslní veřejnými nadacemi a donacemi než zlatými kohoutky v soukromých koupelnách. A oni oslovovat chtějí, k čemu by jim jinak dnes bylo bohatství?

Nejsme dědicové demokratických tradic, ke kterým patří naslouchání názoru jiných, tolerance a přání úspěchu. Jsme dědicové "nejlepších tradic národa". Kdybychom jimi nebyli, zajímalo by nás na plesu ve Smetanově divadle jediné: kolik korun, marek či dolarů vynesl ples v opeře na opravu budovy. Každý dluž za padesát korun, každá pětisetkorunová vstupenka, každá lóže za 17,000 korun budí pochválena. Demonstranti přispěli divadlu shnilými rajčaty. Není těžké rozpoznat, co prospívá více. Jiří Hanák, LN - 11. února (zkráceno)

V. Dlouhý ve slovenských zbrojovkách

Martin (hri) - "Zbraně jsou zboží, s nímž obchoduje kdekdo, včetně těch, kteří nás nejvíce kritizují. Pokud to dělají jiné země, nemusíme se bát v rozumné a regulované formě obchodovat s nimi nadále", konstatoval federální ministr hospodářství Vladimír Dlouhý na tiskové konferenci, jež se konala na závěr návštěvy slovenských podniků zápasících s konverzí zbrojní výroby.

Uvedl také, že jde jen o to, aby byly vymezeny jasné podmínky k tomuto obchodu a určena teritoria, kam zbraně dodávat nebudeme.

"Nesmíme však dopustit, aby kdejakí soukromníci mohli jiným zemím nabízet dokonce i tanky. Mohou to však dělat organizace, které jsou pod kontrolou vlády, mají licenci a dodržují příslušné zákony", zdůraznil.

Vladimír Dlouhý připomněl, že "když připustíme obchod se zbraněmi, nelze dovolit, aby na jedné straně státní rozpočet poskytoval pomoc konverzním projektům na civilní výroby a na druhé straně, aby dále pokračovala neefektivní zbrojní produkce".

"Konverzi bychom neměli považovat za něco, co visí ve vzduchoprázdnu, ale za problém, který je součástí čs. ekonomické reformy."

podle LN, 11. února

Miloš Forman:

"Mysleli si, že jsem byl komunista"

Meno svetoznámeho filmového režiséra Miloša Formana nikomu netreba zvlášť predstavovať. Vo svetovej filmovej branži je uznávaným a rešpektovaným majstrom tohto remesla. Sú ľudia, ktorí považujú stretnutie s týmto veľikánom filmu za životné šťastie. Plne ich chápem, veľké mená boli vždy a aj budú lákadlom.

V ten deň, keď som sa s ním mal stretnúť, New York sa prebudil do krásneho dňa. Prvé prekvapenie ma čakalo hneď na prahu jeho bytu: Miloš Forman ma totiž v presne dohodnutý čas čakal vo dverách. Prekvapilo ma to - človek, ktorého meno vzbudzuje rešpekt i v najväčších flegmatikoch, vás čaká s otvorenými dverami. Zároveň si sadám v jeho pracovni s krásnym výhľadom na mrakodrapy mesta a na susedný Central Park. Vo veľkej izbe visia na stene zarámované plagáty jeho filmov Amadeus, Valmont, Hair a obraz starého dobrého kamaráta Václava Havla. Za jeho písacím stolíkom sú regály plné kníh, videokaziet, a do steny zabudovaný viacstopý rádiomagnetofón, telefón, video a televízor: sú to všetko nepostradateľné veci ku kontaktu so svetom a ku každodennej práci. Sedíme zoči-voči v pohodlných kreslách, režisér si zapaluje svoju obľúbenú cigaru a odpije zo šálky voňavej kávy.

-- Pán Forman, ako sa začala Vaša životná cesta, skôr než byste rušili, že raz budete slávnou osobnosťou?

To bude vzpomínání až se mi srdce svírá, hned na začátku. Narodil jsem se v Časlavi a tam jsem také žil až do začátku války. Potom jsem se musel odtud přestěhovat k tetě do Náchodu. Po válce jsem se dostal do internátního gymnázia v Poděbradech, no a po maturitě jsem pokračoval ve studiu na filmové akademii v Praze.

-- Ako ste sa vlastne vydali za svetovou slávou?

Hned po maturitě jsem věděl, že chci pracovat v show businessu. Tehdy mi ještě bylo celkem jedno, zda to bude divadlo, film anebo literatura, ale především jsem nechtěl jít na vojnu. Proto jsem musel pokračovat ve studiu na vysoké škole. Nejdřív jsem se přihlásil na divadelní fakultu, kam jsem se nedostal. Jednoduše mě nepřijali. Předseda zkušební komise byl režisér Frejka. Předtím než se komunisti dostali k moci, byl výborným režisérem, ale potom, když se začal hon na nekonformní umělce, rychle se přebavil a stal se z něho velký socialistický realista, aby se sám zachránil.

Když jsem u něj dělal talentové zkoušky, kde musíte něco zahrát, dal mi zahrát Boj za mír. Asi pět minut jsem tam nechápal, celý strnulý - vždyť to byl nesmysl, to se nedá zahrát. Samozřejmě mě nevzali. K mému štěstí se ale po prázdninách konaly náhradní zkoušky na filmovou akademii, kde mě také přijali na obor dramaturgie. Tak jsem vystudoval scénaristiku. Za ty čtyři roky ve škole jsem se zamiloval do filmu, bylo mi celkem jedno, jestli u něj zůstanu nebo budu pokračovat v divadle, jen jsem chtěl být blízko, chtěl jsem být při tom. Už to mi dalo nesmírně mnoho, že jsem poznal atmosféru kulisy, viděl jsem spoustu filmů, mohl jsem si vyměňovat názory, zkušenosti. To všechno mě přesvědčovalo, že jsem si zvolil správnou cestu. Doufal jsem a věřil jsem tomu, že i já budu moci lidem vyprávět příběhy na celuloidu.

-- Aké filmy na Vás v mladosti najviac zapôsobili?

Mě úplně fascinovaly němé filmy - hlavně americké grotesky: Chaplin, Laurel & Hardy a podobně.

-- Nežiličlivcom ste dokázali, že máte jedinečné schopnosti, dodnes však veľmi málo ľudí vie, alebo pozná ozajstný dôvod vášho odchodu z Československa?

Poprvé jsem odešel vlastně úplně legálně. Stalo se totiž to, že v roce 1967 jsem se v Paříži setkal úplně náhodou s panem Charlie Bludorem, který koupil filmovou společnost Paramount. Na základě toho, že viděl několik mých filmů a měl výjimečný vztah k emigrantům - vždyť i on sám odešel z vlasti, když mu bylo 14 let - pozval mě do Ameriky, jestli bych tam prý nezkusil natočit nějaký film. Samozřejmě, že mi jeho slova dlouho zněla v uchu, nakonec v roce 1968 jsem se rozhodl, že to zkusím.

Autor rozhovoru, József Borbély, s Milošem Formanem v jeho newyorském bytě

V té době byla u nás během Pražského jara situace dost uvolněná, proto se mi podařilo podepsat smlouvu s Film-exportem a vyrazit do Ameriky. V roce 1970 se mi i podařilo natočit jeden film (Taking Off - pozn. ČS. Novin), který ale v kinech totálně propadnul. Přirozeně, že jsem se nechtěl vrátit domů jako poražený a navíc mi nezůstalo ani tolik peněz, abych si mohl koupit letenku. Byl jsem bez dolaru. Naštěstí jsem si prohru vůbec nepřipouštěl, chtěl jsem dokázat svoje schopnosti dobrým filmem. Věděl jsem, že na to potřebuji čas. Napsal jsem tedy slušný dopis do Československa kompetentním orgánům, kde jsem je žádal o prodloužení mého výjezdní doložky v Americe. Odpověděli mi, že to velmi ochotně udělají, ale musím přijet do Prahy osobně. Jak už jsem řekl, peníze na letenku jsem neměl, ale hlavně jsem jim nevěřil. Věděl jsem totiž, o čem špekuluji - přicestuji domů a spadne klec. To tedy ne, pánové, byla moje odpověď. V první řadě by mě to stálo spoustu peněz, které nemám, a vás by nestálo absolutně nic mi poslat povolení, nebo mi dát razítko na velvyslanectví ve Washingtonu. Dlouho se nic nedělo, najednou mi ale dali na vědomí, že filmové studio Barrandov se mnou rozvázalo pracovní poměr. Rozhodli tedy i za mě.

-- Nepoddajnost, výdrž - zásluhou len týchto Vašich vlastností ste mali úspech v Amerike - alebo Vám aj v začiatkoch niekto pomohol?

Samozřejmě, že potřebujete někoho, kdo vám pomůže, bez toho to prostě nejde. Především ale člověk potřebuje obrovské štěstí, úspěch se skládá z náhody a shody okolností. V začátcích, když jsem měl problémy, se mi víc kolegů filmařů snažilo pomoci. Až jsem se nejednou sám sebe ptal, proč to dělají, vždyť pro ně můžu být konkurentem. Ale tady to berou jinak než doma. Ať už to byl Sidney Lumet, Mike Nichols nebo Paddy Chayefsky, byli opravdu velmi slušní. Velmi mi pomohli. Hlavně v době, když jsem se rozhodl definitivně zůstat v Americe.

Musel jsem nejdřív požádat o green card, abych mohl pracovat, měl také nějaká práva a po pěti letech mohl požádat o občanství. Cesta k tomu ale byla velmi dlouhá a komplikovaná. Požádal jsem o zelenou kartu, ale odpověď kompetentních činitelů mě šokovala. Napsali mi totiž, že velmi lituji, ale nemohou mi vyhovět, protože doma jsem byl členem KSČ - musím tedy odcestovat domů!

Abych mohl dále zůstat v Americe, musel jsem si najít právníka, kterému se naštěstí podařilo odložit moji deportaci. Marně jsem se snažil vysvětlit jejich omyl. Asi za tři měsíce po těchto nepřijemných událostech si mě předvolali a osobně se mi omluvili za omyl. Dozvěděli se totiž, že československá Státní bezpečnost zmanipulovala i jejich informátory, aby o mně podali falešnou informaci, abych byl vykázan z Ameriky. Takhle důsledně se tedy naše vláda o nás starala.

-- Váš musical "Hair", který sa dotýka problematiky vietnamskej vojny, strhol celú Ameriku, celý svet. Je známe, že v Československu vtedajší režim sa všemožne snažil rozličnými prostriedkami utajiť jedinečný úspech tohto filmu. Aj tých, ktorí sa

vydali na predstavenie do Maďarska oblečení v štýle hrdinov z filmu - džíny, kockované košele, trička - naši colníci jednoducho nepustili za hranice. Vybavrali sme však s nimi, na budúce, na oko slušne oblečení, sme prešli za hranicu a na maďarskej strane sme už aj ťahali z tašky džíny... Lístky na čiernom trhu boli značne predražené, no ani to nám neprekážalo. Záujem bol taký obrovský, že o poriadok sa museli starať policajné jednotky.

Samozřejmě mě tenhle velký úspěch v Maďarsku potěšil a je to výborný pocit to znovu slyšet s odstupem tolika let, navíc od přímého aktéra události, tedy od tebe.

Před pár roky jsem se setkal s panem Miroslavem Galuškou, který mi vyprávěl velmi zajímavý, ale zároveň smutný příběh. Jen tak na okraj: on byl kdysi velvyslancem v Londýně a šéfem československého zastoupení na světových výstavách v Bruselu a v Montrealu. Tak tedy, pan Galuška si také vyjel do Maďarska podívat se na "Hair" a byl překvapený množstvím diváků z Československa. Cestoval vlakem a zpět se měl vracet až ráno. Vedle něho ale seděli Bratislavané, kteří mu nabídli, že ho odvezou zpátky a může u nich přespat. Tak se také stalo, a potom odcestoval zpět do Prahy.

Najednou si je ale předvolali a dali mu na vědomí, že je propuštěný z práce, tehdy pracoval v knihovně. Dlouho dlouho si nemohl najít pořádné zaměstnání, proto musel někde čistit komíny a sebrali mu i pas, nemohl už ani do Maďarska. Nechápal to, vždyť na filmu bylo za tu dobu tisíce lidí z Československa.

Až později se dozvěděl, co se vlastně stalo. Ten člověk, který ho vzal do Bratislavy a u kterého přespal, totiž bydlel blízko vilky Alexandra Dubčeka, kterou policajti přísně hlídali ve dne v noci. Zainteresovaní si z toho vykonstruovali, že pan Galuška tam vlastně šel proto, aby se tajně setkal s Alexandrem Dubčekem - a on přitom vůbec nevěděl, že tam bydlí. Vidíš, i takovéhle směšné věci se mohly stát. Je to ale velmi smutné.

-- Máte nejaký zaujímavý príbeh z nakrúcania filmu "Hair"? Spomínam si na scénu, keď chlapi idú navštíviť svojho odlúčeného kamaráta, ktorý slúži v americkej armáde. Je známe, že americká armáda je hrdá na seba - ako sa Vám podarilo získať ich k spolupráci? Ako sa vlastne postupuje v takýchto prípadoch?

Váže se k tomu velice zajímavý příběh, který ve mně vzbudil obrovský respekt k této zemi, tedy k Americe. Abychom mohli filmovat na vojenské základně, museli jsme požádat o povolení a pomoc Pentagon, protože jsme k tomu potřebovali vojsko, tanky, zbraně, letadla, která jsme si nemohli dovolit koupit. Odpověď ale byla pro nás nepřijemná, protože nám odmítli pomáhat - prý nemíní podporovat film, který ukazuje americkou armádu v nepříznivém světle.

Zvedl jsem tedy telefon a vytočil číslo ředitele filmové společnosti United Artists, pana Arthura Crima, který celý film financoval. Ptám se ho: "Pane Crim, americká armáda, to je státní společnost nebo soukromá?" Následovalo dlouhé ticho a až potom se mě zeptal: "Proč?" Řekl jsem tedy, že já také (dokončení na straně 4)

(pokračování z předchozí strany)

platím daně, které jdou i na americkou armádu, a přitom se neptám na jejich filozofii. Samozřejmě, kdyby armáda byla soukromou organizací, tak se nic nedá dělat, ale takhle, když patří státu, nemohu jejich rozhodnutí přijmout. Pan Crim mi na to povídá: "Formane, na tom, co říkáte, něco je, hned se na to podívám".

Tak se také stalo a druhý den jsme měli k dispozici armádu se vším, co jsme potřebovali. Navíc, vojáci a nižší důstojníci, kteří hrajou ve filmu, nejsou statisti, ale řádní vojáci americké armády.

-- Film *Amadeus* měl tiež obrovský úspěch, no tentoraz už aj v Československu. Český herec, Miloslav Kopecký, ktorý stvárnil úlohu trpaslíka, sa raz vyjadril, že sotva uveril Vašej ponuke, bola to preňho obrovská pocta spolupracovať s Milošom Formanom. Ako je to s americkými hviezdami, pre nich je tiež ťažké pracovať so známymi režisérmi?

Tady v Americe je to trochu jinak, tady je to celé na profesionálních základech. Určitě i americké superhvězdy radši spolupracují se známými režiséry, protože to může znamenat úspěch i pro ně, ale o nějakém velkém dojetí z jejich strany se nedá mluvit.

-- Ako by sa to dalo teda presne formulovať, je to otázka peňazí, alebo čo v tom hrá ešte dôležitú úlohu?

Ne zcela peníze, i když jsou potřeba, vždyť zaručují člověku větší osobní svobodu. Ale jen si všimni v Greenwich Village v restauracích je víc než polovina číšníků a číšniček z řad herců, hereček a nestydí se za to. Nemají angažmá, tak z něčeho žít musí. Kdyby hleděli jen na peníze, určitě by si našli lépe placené místo, oni ale trpělivě čekají na šanci, až je zavolají a proto jsou ochotní i něco obětovat. Nebo si vezmi Los Angeles - tam zase dělají taxikáře.

-- Spolupracovali ste s celú plejádou hviezd. Akí sú ako ľudia? Ako reagujú na úspech, pochvalu, prípadne na neúspech?

Je mi nesmírně sympatická jejich profesionalita. Když vstoupí na jeviště před kamery, u většiny z nich je dolsova nemožné rozeznat, který je začátečník a který je star. Například Jack Nicholson nebo James Cagney, který i ve svých osmdesáti letech byl absolutní profík. S těmito lidmi byla radost pracovat. Vždy byli maximálně připravení, disciplinovaní. Doslova žili jen pro natáčení, ve všem byli k dispozici.

Aby to bylo srozumitelnější: Jsou případy, že se filmuje rozhovor dvou lidí, kamera je zabírá střídavě - stane se ale jen zřídka a to jen u slabých, průměrných herců, že když jsou mimo záběr, jednoduše odejdou, protože tam už nemusí být, text za ně může domluvit kdokoliv. Jack Nicholson, James Cagney to nikdy ale nikdy neudělali. Cagney byl navíc mocný člověk. Mnohokrát jsem mu říkal - Jamesi, až nebudeš v záběru, můžeš si jít lehnout, já to dopovím za tebe, aby partner měl s kým hrát. On o tom nechtěl ani slyšet. Říkal mi - Vždyť je to lepší i pro toho druhého, když má s kým hrát. V tomto profesionálním přístupu k povinnostem mají u mne američtí herci obrovské uznání.

-- Vráťme sa k osobe Jacka Nicholsona, vynikajúco stvárnil hlavnú rolu vo Vašom tiež veľmi úspešnom filme *Prelet nad kukučím hniezdom*, ktorý sa odohráva v psychiatrickom ústave. Čo ovplyvnilo Vaše rozhodnutie, že práve Jack dostane hlavnú úlohu?

Velmi zajímavá otázka, proč právě Jack? Od prvé chvíle, kdy jsem přečetl tento román, jsem byl přesvědčený, že Jack Nicholson je nejvhodnější typ do této role. On je jednoduše Mad Murphy, člověk, o kterém se neví, zda je blázen nebo ne, právě proto ho zkoumají v bláznici. Osoba Jacka je přesně taková. Mám ho velmi rád, protože je to fantasticky dobrý člověk. Naštěstí jsem ho znal už dávno předtím.

Když jsem mu nabídl tuto roli, doslova z něj vybuchlo, že už je do toho románu strašně dávno zamilovaný. Hned, jak ta kniha vyšla, chtěl si na ní koupit autorské právo, aby mohl podle ní natočit film, ale opozdil se a před ním mu ji koupil v šedesátých letech Kirk Douglas.

-- Určite ste museli do hĺbky preskúmať život v tomto ústave, aby ste mohli poskytnúť divákovi pravdivý obraz, ale prečo ste nazvali tento film práve takto?

Celý scénář jsme psali v bláznici. Bydleli jsme tam spolu s doktory, sestřičkami a nemocnými. Mnoho mnoho hodin jsme strávili na různých odděleních, aby nám nešel nějaký důležitý detail. Film dostal svůj název podle původního názvu románu. Proč ho tak pojmenoval jeho autor, možná neví ani on sám. Je to prostě jedna věta z jedné dětské hry.

-- Prečo práve Ameriku ste si vybrali za svoj nový domov?

Třeba poznamenat, že určitou dobu jsem prožil i ve Francii a v Anglii. Amerika je ale jediným státem na světě, kde tě nepovažují za cizince, nikdo se tu nestará o to, odkud jsi sem přišel, jakou řeč mluvíš, jaké jsi národnosti, jestli máš přízvuk nebo ne. No není to fantastické? Všude jinde je to

nepředstavitelné, nikde jinde na světě se člověk nemůže tak cítit doma jako v Americe. Navíc, snem každého filmaře je Hollywood. Je to Mecca filmu, náš vrchol, tak jako pro malíře to byla Paříž nebo pro architekty egyptské pyramidy.

-- Viem, že v tom čase, ako sa stala Ivana Christová Miss Československa (v roce 1989 - ČSN), ste jej veľa pomohol v jej prvých amerických krokoch. V jednom interview sa Ivana vyjadrila, že nie len so svojou krásou, ale raz aj ako herečka sa chystá dobyť Ameriku. Myslí si, že je prehnane odvážne vyhlásenie, čo si myslíte Vy o tom, aké šance jej dáвате?

Máš pravdu, to prohlášení o dobytí Ameriky považuji i já za velmi naivní. Protože Ivana se už nikdy nedokáže naučit angličtinu bez akcentu. Každý herec, herečka v takové situaci v Americe, kde je strašně mnoho dobrých v této oblasti, je odsunutý na vedlejší kolej, do druhé cizinecké linie. Já si myslím, že si to spíš vymysleli pisatelé toho článku, protože Ivana mi o tom nikdy nic neřekla. Ano, pomohl jsem jí, když přišla do Ameriky, seznámil jsem ji s lidmi, aby se jí léhceji dýchalo, pohybovalo.

Paulina Poffzková, ktorá tiež pochádza z Československa, môže byť v tomto smere výnimkou? Je jednou z najlepších fotomodeliek na svete a obstála aj ako herečka veľmi dobre v niektorých amerických filmoch.

Ano, je to tak. Ona má určité šance, protože přišla do Ameriky už jako čtrnáctiletá. Měla tedy možnost se naučit angličtinu bez akcentu, což je v branži velmi důležité. Musím říct, že její současná angličtina je skoro perfektní. Navíc považuji Paulinu i za dobrou herečku. O jejích schopnostech jsem se přesvědčil, když dělala zkoušku do jednoho mého filmu. Byla velmi dobrá.

-- Je známe, že v najťažších rokoch Václava Havla práve Vy ste propagovali jeho hry v Amerike. Aký je Váš vzťah k osobe prezidenta republiky?

S Václavem se známe už velmi dlouho, ještě z dětství, vždyť jsme spolu byli v internátní škole v Poděbradech. Mě bylo tehdy 14 a Václavovi 10 let. Teď, když už je prezidentem, by to znělo velmi lacině, kdybych řekl, že jsem ho měl vždycky rád. Vždycky jsme si spolu dobře rozuměli. Potom, když začal psát, byl jsem i na premiéře jeho hry *Zahradní slavnost*. Obdivuji jeho díla, protože mají obrovskou filozofickou sílu a intelektuální potenci, což je pro diváka velmi důležité. Proto jsem také pomáhal s jejich propagací tady v Americe a udělal jsem všechno pro to, aby se s nimi Američané seznámili.

-- Kde Vás zastihla zpráva o páde starej diktatury v Československu?

Ze setkání v Národní Budově

(pokračování z minulého čísla)

Pokračujeme diskusí krajanů s Josefem Luxem, předsedou čs. strany Lidové a poslancem, a Konstantinem Viktorínem, místopředsedou Federálního shromáždění a poslancem za KDH. Nevěnujeme tomuto tolik místa proto, že snad bychom chtěli podporovat nějaké konkrétní strany, ale proto, že debata nabízí pohled do stranického a poslaneckého myšlení v ČSFR.

Ze zpráv mám neblahý dojem, že tváří v tvář různým podřím, se v Československu rozmáhá nesmírná apatie. Bude mít tato apatie vliv na účast ve volbách? Bylo by to veliké neštěstí, protože by se ve svých pozicích jenom dále opevnili ti, co z nich už dávno měli odejít. Dále by me zajímalo, co je důvodem té části parlamentu, která se staví proti referendu?

K. Viktorín: Naši lidé se nevedou o seba postarat. Oni se nevedou postarat o svou rodinu. Oni mají strach ze zajtrajšího dne. Nie je problém uživať svobodu, problém je, aby som tu svobodu unesol, unesol zodpovednosť. Vy, vo Spojených štátoch, to beriete samozrejme, každý ste za seba zodpovedný, ani vás nenapadne, že by bol zodpovedný za vás sused, keďže u nás toho suseda nenapadne, že je zodpovedný sám za seba. To je ta morálna devastácia,

Překvapilo mě to tady v Americe. Na podzim roku 1989 při mé návštěvě v Československu, kdy jsem se setkal i s Václavem, už se něco dalo cítit. Věděli jsme, že něco visí ve vzduchu, ale nikdo netušil, že události naběrou tak rychlý spád. Byla to jakási předstartovní horečka, kdy každý čekal jen na povel, ale ten ne a ne přijít. Když se to konečně odstartovalo, byl z toho krásný vítězný pochod.

-- Boli ste už od revolúcie v Československu, resp. ako hodnotíte Vy porevolučnú situáciu?

Samozřejmě, byl jsem tam už od té doby víckrát, je mi sympatické, co všechno se tam od revoluce událo. Má to ale více stran - z hlediska idealistického se stalo něco krásného, z hlediska praktického třeba vědět, jaké velké problémy stojí před společností. Ta revoluce byla jen začátkem jednoho procesu, pravá revoluce musí teprve teď přijít, musí proběhnout v každém člověku. Za těch 40 let se totiž všechno zkřivilo, nejvíce charakter lidí, vztah k republice, k věcem, k hodnotám a v neposlední řadě se lidé musí naučit vážit si a cenit i toho druhého.

-- Co je podľa Vás demokracia, pán Forman?

Když slyším toto slovo, vždycky mě napadne staré moudré české přísloví: *Nedělej druhým to, co nechceš, aby ti dělali druhí...* Je to velmi moudré přísloví, které, podle mě, má nejbliže k definici demokracie.

-- Na akom filme pracujete momentálne?

Máme jeden film sice rozběhnutý, nejsme ale ještě u konce, proto by nebylo rozumné o něm předčasně mluvit. Kromě toho jsem v těchto věcech pověřivý.

-- Prezradte aspoň v akom prostredí sa odohráva dej?

Je to komedie, vlastně by měla být a je ze současnosti.

-- Pán Forman, veľmi pekne ďakujem za milý rozhovor.

Já také děkuji.

□□□

hovořil József Borbély

Blahopřejeme Miloši Formanovi k 60. narozeninám, kterých se dožívá 18. února 1992, a přejeme mnoho dalších úspěchů v profesionálním i osobním životě!

Československé Noviny

Ohlasy na výzvu k vytvoření Sdružení krajanských podnikatelů pro spolupráci s Československem

Ohlasy byly přesně takové, jak se dalo čekat - tj. většina lidí váhá, odpovědělo jich jen několik, ale za to ti, co odpověděli, se ozvali prakticky hned, jak dočetli Noviny, a byli plni nadšení. Většina z těch, co se takto ozvali, jsou buďto majiteli nějakého menšího businessu nebo mají (a dostali zpátky) majetek v Československu. Někteří také hned nabízel, že něco zařídí v Československu, do kterého brzy pojedou.

Akce se tedy zřejmě již rozjíždí, i když zatím poněkud živelně a chaoticky. Je dost možné, že brzy se v Československu dozví o této výzvě (ať už z tisku či ze soukromých kontaktů), rázem se vynoří tučet spolků - seriózních či pochybných - které budou mít zájem o to dělat business s krajany v USA. Americký dolar je přece jen přitažlivější než exilová poezie.

Bylo by tedy třeba, aby se zájemci v USA dali rychle dohromady, aby mohli rozhodnout další postup a směr. Uvítáme tedy všechny Vaše náměty a připomínky.

Zřejmě už brzy bude potřeba svolat schůzi a na té prodebatovat

všechny názory - a hlavně se nějak zorganizovat, tj. rozhodnout, kdo bude v představenstvu a kdo bude dělat co. Rozesláním pozvánek a přípravou této schůze také zároveň skončí organizační úloha Československých Novin v této záležitosti.

Zopakujeme si stručně, o čem se jedná: objevuje se - z různých stran - myšlenka založit Sdružení čs. - amerických krajanských podnikatelů, jehož cíli by obecně byly:

1. Výměna informací o obchodní nabídce/poptávce, podnikatelských příležitostech atd., s paralelní organizací v Československu. Jako návrhy na partnera čs. straně se objevilo Sdružení čs. podnikatelů, SPUSA (Společnost přátel USA), atd. Tyto informace by, perspektivně, mohly být ukládány v databance na počítači, přístupné členům.

Došlo po uzavěrci (telefonát čtenáře) - na místo toho, abychom spolehlí na vládní a polovládní oficiální podnikatelské organizace v Československu, mohli bychom vytvořit onu informační síť v ČSFR sami - z malých pružných podniků a podnikatelů.

2. Uzavírání dvojstranných do-

hod a partnersví mezi jednotlivými podnikateli v USA a v Československu.

3. Výměna zkušeností, kontaktů atd. s podnikateli v Československu.

4. Výměna zkušeností s podnikáním v Československu, kontaktů, atd. zde mezi krajanskými podnikateli v USA (setkání, bulletin).

5. Vzájemná spolupráce při zařizování věcí v ČSFR a v USA mezi Sdružením čs. - amerických podnikatelů a partnerem (partnery) v Československu.
6. Případná přímá výměna zboží mezi Sdružením v USA a partnerem (partnery) v Československu. Sdružení by tím tedy fungovalo zároveň jako export-import company.

7. Dohled na oboustrannou povinnost, solidnost a spolehlivost v obchodním jednání.

K realizaci tohoto cíle bude třeba sehnat dostatečný počet zájemců a organizátorů. Pokud máte zájem o vytvoření Sdružení, členství v něm, případně organizační činnost - či máte jenom názor nebo připomínku - napište do redakce. Budeme se těšit!

Jan Kronkl, vydavatel

Vážení přátelé,

Bohumil Krčil je známá postava v okruhu československé emigrace. Jeho kulturní a politická činnost je oceňována nejenom v New Yorku, ale především v Československu, kam je velká část jeho aktivity zaměřena. Velké oblibě se těšil jeho almanach "Sebráno v New Yorku 1987" a série referencí a zpráv z amerického tisku "Vystřiháno v New Yorku". Ve svobodném Československu byla vydána jeho kniha "Česká fotografie v exilu" a zároveň uvedena stejnojmenná výstava fotografií.

V lednu 1989 zorganizoval benefiční koncert pro vězněného Ivana Jirouse. Výtěžek 2.400 dolarů byl zaslán Jirousově rodině. V době ústupu komunismu Bob neúnavně zprostředkovával kontakty a zintenzivnil dodávky knih, časopisů, katalogů a jiných tiskovin, které byly v Československu vzácností.

Veškerá jeho pomoc byla nejenom nezištná, ale také konzumovala většinu jeho příjmu fotografa. On sám potřeboval velice málo k více než skromnému životu.

Nikdo není pánem svého osudu. Tato pravda se neočekávaně a krutě projevila v podobě rakoviny, která během několika dnů přivedla Boba na pokraj života. Podle lékařské zprávy, chemoterapie úspěšně zničila menší nádory v hlavě a zastavila růst nádorů na játrech a plicích. Bohužel, tato léčba s sebou nese neblahé vedlejší účinky. Momentálně je Bob tak zesláblý, že nemůže sám chodit. Šest týdnů na nemocničním lůžku zapříčinilo proleženiny, kvůli kterým nemůže být propuštěn do domácího ošetřování. Jakmile se proleženiny zahojí, Bob může být převezen domů, kde se o něho bude starat jeho matka, která přijela z Československa.

Bob Krčil vydával mnoho energie a peněz na pomoc jiným lidem. Nyní je řada na nás, abychom pomohli jemu. Po sedmi týdnech v nemocnici ho doma čekají nezaplacené účty, nezaplacený nájem a odpojený telefon. I když vše bude pokračovat příznivě pro jeho uzdravení, potrvá několik týdnů, než bude dostatečně silný k samostatné chůzi, a několik měsíců, než se bude moci vrátit ke své práci. Do té doby je naprosto bez finančních prostředků, odkázaný na naši pomoc.

Žádám tímto každého, kdo je schopen finančně pomoci, aby pomohl Bohumilu Krčilovi v jeho kritické situaci.

Prosím, pošlete finanční pomoc na adresu:

Bohumil Krčil
162 Allen Street, Apt. 17
New York, NY 10002
Phone: (212) 460-8342

Předem Vám děkuji za Vaši pomoc.

Pavel Pavlovský
(718) 326-4551

posledně. Kdo půjde u nás k volbám - všichni komunisté a všichni, kdo jsou nespokojení. Čili, co to znamená - zřejmě určitý posun doleva. Je důležité, aby lidé k volbám šli a aby volili svobodně. A tady sehraji svoji úlohu masmédiá, které zatím - místo, aby lidi informovali, tak je dezinformují.

Obyčejný člověk se v tom velmi těžko orientuje - přečte si dvoje, troje noviny, večer si pustí televizi a pak si poslechne nějaký ten *Londýn*, aby se dozvěděl, jak to vůbec je. To je - dva roky po revoluci - nenormální stav. Mnoho lidí už je otrávených, přestali to sledovat, protože prostě nemají šanci se v tom orientovat. Řekl jsem obyčejný člověče, ale mnoho politiků má také problém se v tom orientovat.

Ta manipulace je obrovská. Já si nemyslím, že by se u nás lhalo, ale vždycky se jakoby řekne té pravdy jenom kousek. Mluvil jsem s novináři ze Spojených Států a oni byli vyděšeni naším televizním zpravodajstvím - oni říkali: "To je komentované zpravodajství!" Zpravodajství nemůže být názor komentátora, to musí být suma zpráv. Pak až ať nějaký komentátor k tomu vysloví svůj názor.

Pak je u nás ještě kategorie lidí, která, zdá se, že roste - takový ten zástup lamentujících, kteří říkají kolik co stálo dřív a kolik to stojí dneska - a těžko s nimi diskutovat. Moje sousedka, doposud komunistka, si stěžovala, jak je dnes všechno drahé. Vysvětloval jsem jí, že nikdo nevymyslel, že to má být dražší, ale prostě že *ten Beneš s tím Batou nahospodařili jenom na 42 let...* Ona mi ve všem dala za pravdu, ve všem jsme se shodli, ale po půlhodinové diskusi mi řekla: "Stejně to bylo za komunistů lepší!" S touto kategorií lidí nic neuděláme.

Já vidím tyto volby jako velmi vážné volby, protože rozhodnou, kterým směrem se bude ubírat naše republika. Minulé volby, to byl jenom plebiscit proti komunistům, to nebyly skutečné volby. To byly volby, kdy lidé nevolili program, většina se vyjádřila jenom *proti* něčemu - až tyto volby udají směr.

K referendu: já jsem toho názoru, že referendum nevyřeší stav v Československu. Když tady chybí vůle politických sil, tak referendum věc nevyřeší. V tuto chvíli jsem přesvědčen, že tuto záležitost vyřeší jedině volby.

To, že Občanské fórum mělo v minulých volbách nad 50%, se dnes negativně odráží na politické scéně. Oni se nemuseli s nikým dohadovat, dělali si v podstatě co chtěli, měli většinu parlamentu. To, že se OF rozpadlo a vzniklé strany neuzavřely koalici smlouvy, je jednou z příčin toho politického chaosu, ve kterém strany spolu spolupracují jen tehdy, když se jim to hodí - a když se jim to nehodí, tak jsou zase proti všem.

Dále, tím že se OF rozpadlo, neodpovídá dnešní složení parlamentu reálnému rozložení politických sil. Například - podle průzkumů veřejného mínění na Slovensku, největší podporu má strana pana Mečiara - HZDS - která má ale velmi malé zastoupení v parlamentu a vůbec není ve vládě. Naproti tomu VPN a OH (Občanské hnutí - Jiří Dienstbier) má velké zastoupení v parlamentu a většinové zastoupení ve vládě - a přitom je to takový větší ministerský a poslanecký klub, bez nějaké větší podpory veřejnosti. To je další příčina toho napětí.

Ten rozpad a změny politických stran de facto znamenají, že poslanci nezastupují voliče, kteří je zvolili. Platnost parlamentem schválených zákonů je takto značně problematická. To je vlastně neústavní stav...

Lux: Já si nemyslím, že to je neústavní stav, je to samozřejmě otázka diskutovatelná, otázka poslanecké cti. Jestliže někdo byl zvolen za OF a dnes zastupuje Sociální Demokratickou, tak by měl odstoupit. Každý poslanec má být zodpovědný svým voličům.

My jsme zde zvyklí na to, že každý senátor nebo kongresman má svoje voliče, kterým odpovídá. Je tady poměr jeden volební obvod na jednoho senátora nebo kongresmana. V Československu právě probíral parlament dva návrhy nového volebního zákona - a jaksi neměl příliš chuti dát každému poslanci stejnou zodpovědnost, jako mají reprezentanti ve Spojených Státech. Pan Lux řekl, že poslanci jsou odpovědní svým voličům, přitom ale podle volebního zákona v Československu, poslanci svoje voliče v podstatě ani nemají. Chci bych se zeptat, proč čs. poslanci vážně přijmou stejnou zodpovědnost, jako mají třeba senátoři ve Spojených Státech?

Lux: Já nesouhlasím s tím, že u nás poslanec nemá svoje voliče. U nás jsou volební kraje, takže já například vím přesně, které voliče zastupuji. (ČSN: háček je ale v tom, že podle čs. volebního zákona lidé volí stranické kandidátky, čili do všech úřadů, všech stupňů, musí zvolit osoby ze seznamu jedné strany - to je systém poměrný - na rozdíl od systému většinového, kde lidé rozhodují o obsazení každého úřadu zvlášť - USA.) U nás - ani ten návrh pana prezidenta nebyl většinový systém, to byl kombinovaný systém. Přesto u nás rozhodl parlament výraznou většinou, 15 ze 16 politických klubů se vyjádřilo pro poslanecký návrh, tzn. k poměrnému zastoupení z pohledu preference politických stran.

Já bych vyslovil svůj názor: u nás má tradici parlamentní demokracie. Jestliže ve společnosti existuje konečné množství názorových skupin, tato pluralita názorů je vyjádřena pluralitou stran. Tyto strany mají možnost prosazovat své názory, získávají-li více než 5% voličů. Toto je úhel kámen demokracie. Jakkoliv bychom ho začali zpochybňovat, tak si myslím, že zpochybňujeme demokracii jako takovou.

(dokončení příště - Tak slibujeme)

George Krátký:

Československo - očima zakladatelů společného státu

(dokončení)

Československo v r. 1918 bylo založeno na základě dobrovolného rozhodnutí Slováků stát se součástí nově se tvořícího státu. České země nikdy Slovensko nenutily vstoupit do tohoto svazku. Martinská deklarace byl jednostranný závazek Slováků. Na prvním zasedání Národního shromáždění Češi a Slováci společně vyhlásili, že nový státní útvar ponese jméno - Československo. Svou žádost předali Mírové konferenci v Paříži. Ta název odsouhlasila a v r. 1919 stanovila mezinárodní hranice ČSR. Právě tak odsouhlasila i žádost Rusů stát se součástí Československa.

Tento mezinárodní souhlas byl dán velmocemi jen z toho důvodu, že v obou válkách československý lid ve své většině stál na straně spojenců. Vyhlášení samostatného Slovenského státu je tudíž nejen otázkou existence nového státu, ale i zničení stávajícího mezinárodně uznaného útvaru.

Ve své podstatě by to znamenalo odvolání Martinské Deklarace, tudíž odvolání původního závazku Slováků, plnění 73 let, být součástí společného státu. Téměř celých 73 let České země měly a stále mají zájem na společném soužití. Vždy stály po boku Slováků a bez výjimek pomohly budovat školství, průmysl i dopravní síť. I v současné době Češi jsou ochotni jednat o vzájem-

ném soužití. V případě, že Slovensko bude následovat nezodpovědné politiky, České země budou nuceny požadavek Slovenska přijmout s tím, že obě strany předloží Mezinárodnímu soudu vyúčtování rozchodu.

Dnešní Evropa i světová politika směřují ke spojenectví, mezinárodní spolupráci a nikoliv k destrukci a nacionalismu. Nabádá k diskusi, kompromisu a přátelství. Češi, Moravané, Slezané, Slováci i Rusíni by měli usilovat o zachování a společné budování Československa, jako jedna silná, spořádaná země vstoupit do moderní demokratické Evropy. I dnes pro obyvatele ČSR platí slova Gen. Štefánika k deputaci II. Čs. jezdeckého pluku v ruské Tjuman 16. prosince 1918. Mimo jiné řekl:

"Dostal jsem telegram od Masaryka, který zní:

Probuď, řekni jim, ať nenichá národ svou nervozností".

Dále pokračoval:

"Ten, který nemiloval silná slova, pak má jistě k tomu důvod."

Po plamenných slovech k legionářům dále řekl:

"Demokracie, to znamená myslet dřív, než jednáš, zda tím nepoškozujeme rodinu, národ, společnost. Demokracie znamená opanovat své chůvě, ne řešit, ale problémy řešit. Je snadné zapálit střelný prach, ale obtížné ho vynalézt".

V době, kdy český i slovenský politik se snaží ve svých prospěch využít slova demokracie a ve svých projevech se odvolává na Masaryka nebo Štefánika, by si měl v první řadě opět vzít k srdci slova Gen. Štefánika:

"Demokracie je organizovaná myšlenka, je to idea proti chaosu. Chceš být demokratem? Tak buď věrný světové demokracii!"

Slova Gen. Štefánika jsou snad jedinou cestou, jak zachovat a dále budovat společný stát - demokratickou Československou republiku, která před II. světovou válkou byla vzorem pořádku a prosperity. Je to společné dílo T.G.M., Štefánika a Beneše. Je to jejich odkaz, kterému jako občané Československa referendem - hlasováním pro společný stát Čechů a Slováků -

VĚRNÍ ZŮSTANEME!

AŽ ŽIJEME A VZKVÉTÁ SVOBODNÉ
DEMOKRATICKÉ ČESKOSLOVENSKO!

St. Pete Beach, 20. listopadu 1991

Použitá literatura:

1. Gen. Milan Rastislav Štefánik, brožurka Rady Svobodného Československa z r. 1959
2. Pamětnice Slovenského Národního Sdružení (Od mnichovské zradky do znovuoslobodenia Československej republiky)
3. Hospodářské noviny z r. 1991 a různý čs. tisk.

Martin Zapletal

za Radu československých důchodců v USA:

ČESKO-SLOVENSKO bolo do roku 1968 v zozname štátov, do ktorých nebolo povolené poukazovať sociálne dôchodky (Social Security). Po predbežnom jednaní čs. veľvyslanec vo Washingtone, Dr. Karel Duda, 20. júna 1968 poslal Johnu Leddymu do Sekretariátu US State Departmentu diplomatický list, ktorým doporučuje vzájomnú výplatu soc. dôchodkov a navrhuje, aby tento diplomatický list spolu s očakávanou pozitívnu odpoveďou bol kvalifikovaný ako Dohoda medzi vládami USA a ČESKO-SLOVENSKA. Zo sekretariátu US State Departmentu prišiel diplomatický list - pán Leddy odpovedel kladne s návrhom, že od 12. júla 1968 bude aj USA nazerat' na obsahy týchto listov ako na Medzinárodnú dohodu.

16. augusta 1968 zasadali vládne výbory USA/ČS v Prahe na Úrade Ministerstva práce a sociálnej starostlivosti a z americkej strany bolo potvrdené, že ČESKO-SLOVENSKO bude vyňaté zo zoznamu štátov, do ktorých bol zákaz poukazovať soc. dôchodky z amerických verejných fondov. US State Department odovzdal dokument o vyňatí ČSSR z obehníku US ministerstva financií č. 665 dňom 25. júna 1968 a o uznaní reciprocity v otázke soc. dôchodkov dňom 12. júla 1968.

Po rokoch však prestávalo ČESKO-SLOVENSKO túto medzinárodnú dohodu plniť a preto požiadali americký Kongres, aby bolo zrevidované do aké miery ju ČSSR plní, s vyhodnotením a srovnáním výšky výplat medzi oboma štátmi. Kongres žiadal zprávu z Ministerstva sociálnej pečlivosti a od US State Departmentu do 6 mesiacov. Už vtedy (čo sa môže stať aj v r. 1992) bol v Kongrese daný návrh, že čo odpoveď na nespravodlivosť a nezrovnalosť s vládnyimi úradmi ČSSR, má sa ukončiť vysielanie Social Security.

Z ČESKO-SLOVENSKA bolo slávnostne priskúbené potom, že sa našla cesta k vyrovnaniu simulovaných soc. dôchodkov a z Ministerstva financií bolo prijaté t.zv. "Opatrenie" k transferom do USA rešp. do celého Západu, ktoré znamenalo, že bol užitý opravný koeficient pri plabe čs. zákonnými priznaných dôchodkov, rešp. sa používal obchodný kurz určený z Ministerstva financií v Prahe, určený v záujme zachovania valutovej výšky v štátoch s konvertibilnou menou - no hlavne však preto, aby sa zachránil príliv západnej meny do ČESKO-SLOVENSKA.

Na Fed. Min. Financii v Prahe však v roku 1990 poverili ČS. štátnu banku s komunikáciou predaja i kúpy západnej meny a nehanbili sa uzakonit' vtedajší čierny kurz, podľa ktorého denne vyhlasovala ČS. Štátna banka k štátom s konvertibilnou menou predaj a kúpu za čs. koruny. Ministerstvo práce a sociálnej starostlivosti bez hanby a studu k svojim dôchodcom vzalo na vedomie príkaz Ministerstva financií o zrušení spomínaného Opatrenia od 1.1.1991. Málokto si uvedomil neľudské následky povinnosti platieb do štátov s konvertibilnou menou (nehovoriac o tom, ako sa vysmievali západní turisti návštevu v Republike, keď si za lacný peniaz mohli vykupovať, čo chceli).

Tak sa dostal (bol už tam aj predtým dostatočne) americký dôchodca ku kráľovskej výhode, lebo za 1.000 dolárov Social Security obdržal každý mesiac 30.000,- Kčs. arodák - dôchodca z ČSFR - z dôchodku 1.500 Kčs mesačne 50 dolárov, z ktorých si City Bank zadrží za service 5 dolárov. To sa previedlo neľudsky v rodnej krajine, vzdor medzištátnej dohode s USA.

Buďte uistení, že americké úrady sú už dostatočne o všetkom informované a že kongresmani a senátori už zasahujú, lebo aj oni vedia na prstoch spočítat' neseriózne jednania jednotlivých čs. ministerstiev, o ktorých dosiaľ nechcelo vedieť pravdepodobne ani Federálne zhromaždenie - ale dozvie sa o nich celý svet.

Prečo hovoríme otvorene o politickej rešp. medzinárodne diplomatickej neserióznosti ministerstiev v ČSFR voči vysokým úradom v USA? Mesačne z peňazí amerických poplatníkov vysielajú sa do ČESKO-SLOVENSKA šeky Social Security v čiastke okolo 500.000 dolárov, t.j. 15 miliónov čs. korún a do roka by to malo byť 180 miliónov Kčs. Z ČSFR sa vysielala do USA mesačne 800 tisíc, teda okolo 10 miliónov čs. korún do roka - k tomu ešte iba štvrtročne a s neopísateľným oneskorením z čs. štátnej banky, ktorá prevádza kúpu a predaj dolárov.

Federálne ministerstvo financií získava takto uzákoneným čiernym kurzom valuty z USA za rozdielných 170 miliónov Kčs., čím zostáva medzištátna dohoda o vzájomnom poukazovaní soc. dôchodkov pre ČESKO-SLOVENSKO nadmieru výnosná.

Doporučené listy s návratkou boky v roku 1991 odoslané mj. na táto miesta:

Kancelár prezidenta ČSFR, A. Dubček, predseda Fed. zhromaždenia, ing. V. Klaus, minister financií, Fed. ministerstvo práce a sociálnych vecí - medzinárodný odbor, JUDr. Karol Stome, predseda petičného výboru FS, veľvyslanec a konzulát ČSFR ve Washingtone, American Embassy in Prague, US Consul - Bratislava, US State Department, Secretary of State James Baker III, kongresmani a senátori, European Commission of Human Rights.

V nedeľu 2. februára 1992 bola v New Yorku jednogodinová rozprava, na ktorej boli prítomní Dr. Konštantín Viktorín, podpredseda Fed. zhromaždenia, poslanec za KDĽ, ing. Josef Lux, predseda čs. strany Lidové a poslanec a za Radu dôchodcov v USA: paní Františka Slívová z New Yorku a Martin Zapletal

Kresba Fedor Vico

NOVÉ UNIFORMY PRAŽSKÉ POLICIE? Určitě ne, na snímku můžeme obdivovat pouze herce v historických policejních stejnokrojích. Účastní se natáčení prvního ze šesti „pražských“ dílů anglického televizního seriálu Kronika mladého Indiana Jonese. Foto ČSTK

BENYO WORLD WIDE TRAVEL

240 McLEAN AVENUE / YONKERS, NEW YORK 10705

1-800-872-8925

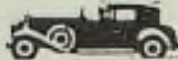
FAX (914) 963-1329

(914) 968-0175

PRESENTS THE

**Best In Travel Service
AT BARGAIN PRICES****FOR YOUR PLEASURE & HEALTH**FOR
HEALTH SPAS • INDIVIDUALS • GROUPS • TOURS
CRUISES • CHARTERS • AMTRAK • TUZEXGround Transportation Provided
Exclusively By**ERA Limousine Service Ltd.**

(718) 279-3723

(718) 358-0402

Práci hledají

* Absolventka gymnasia z Československa po roční praxi v Rakousku, hledá na jeden rok práci v české nebo slovenské rodině jako pomocnice v domácnosti od září 1992 s možností jazykového kursu angličtiny

V. Kriváková

U Nadýmače 331

10400 Praha 10 - Uhřetěves

* Přijmu místo sluhy v Evropě i za mořem, vyučený číšník-kuchař, 14 let praxe jako šofér, u starších lidí původem z Čech. Telefon 0442/3233

ALL THINGS CZECH
FRAMAR

JIRINA FUCHS

P. O. BOX 66453, LOS ANGELES, CA 90066 TEL: 213 397-0505

**Československé
Spolky v Americe**

Nabízíme Vám veškeré životní pojištění a "Annuity" s nejstarší bratrskou podpůrnou jednotou v Americe.

Proč bratrskou pojistku?

Protože ČSA Vám nabízí nejenom pojištění, ale členstvím získáte společenské, dobročinné a krajan-ské možnosti, stipendia a více.

Naši zástupci Vám rádi podají další informace:

V New Yorku:

Rudy Pešek (718) 767-9746

V New Jersey:

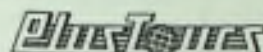
George Pospishil (201) 786-6291

Panair Travel, Inc.*zvláštní nabídka*

BRATISLAVA nebo PRAHA - NEW YORK/zpáteční l. max. pobyt 2 měsíce \$658.00 + Tx

NEW YORK - PRAHA nebo BRATISLAVA/zpáteční letenka \$499.00 + Tx

Nov. 1 '91 - Mar. 31 '92 min. 6 dnů/max. 1 měsíc

Naše kancelář poskytuje kompletní cestovní služby po celém světě, včetně cest po USA
AFFIDAVITY • PŘEKLADY • NOTÁŘSKÁ OVĚŘENÍ • ČS. PASYÚřední hodiny 10am - 6pm Pondělí až Pátek
Telefon: 212-988-8080, Fax: 212-879-2650321 East 75th Street
New York, NY 10021

YOUR PARTNER WITH PERSONAL TOUCH

Při Vaší návštěvě Československa Vám zajistíme

- ubytování v hotelu, pensionu či privátním bytě
- asistenci na letišti při přiletu a odletu
- odvoz z/na letiště limusinou či minibusem
- rezervace míst v restauracích a v divadlech
- dopravu při cestách po Československu
- tlumočníky nebo turistické průvodce s licenci
- další turistické služby dle Vašeho přání

Naše zkušenosti jsou zárukou Vaší spokojenosti

PLUS TOURS

V kruhu 172/18

160 00 Praha 6

call or fax to:

George 422 365-112

**BOHEMIAN
HALL & PARK**

- Party Rooms For Rent Accommodating Up To 300 People
- Weddings/Showers/Christenings Sweet Sixteens/Dances/Meetings
- Outdoor Garden Open For Rent Memorial Day To Columbus Day
- CZECHOSLOVAK SPECIALTIES Roast Loin Of Pork Roast Long Island Duckling

CALL: (718) 274-4925

CLUB ZLATÁ PRAHA

CLUB GOLDEN PRAGUE Co., Ltd.

Malá Tyršovka 19
143 00 Praha 4
CzechoslovakiaTel. (422) 401 9628
Fax (422) 312 0515**Praha je krásná v každé roční době**Komfortní a levné ubytování v soukromých apartmánech
v historické části Prahy pro naše americké krajany!**BLACK LIGHT THEATRE OF PRAGUE DEBUTS
AT THE TILLES CENTER FEBRUARY 29 WITH
"ALICE IN WONDERLAND," EXTRAORDINARY
CZECH VERSION OF CARROLL CLASSIC**Lewis Carroll's fairy-tale world of *Alice in Wonderland* is brought to life in astounding extravaganza filled with special effects when the Black Light Theatre of Prague makes its Tilles Center debut at 8 p.m. on Saturday, February 29.

Tickets for the 8 p.m. performance are \$24, \$18 and \$14 (student/senior discounts are available). For information, call the Tilles Center box office at (516) 626-3100. To order by phone, call TicketMaster at (516) 888-9000 or (212) 307-4100.

The Black Light Theatre also presents a special one-hour version of *Alice in Wonderland* for children on February 29 at 2 p.m. All seats are \$12.

The Tilles Center is located on the C.W. Post Campus of Long Island University, Route 25A in Brookville.

**KOŽNÍ CHOROBY
RAKOVINA KŮŽE
POHLAVNÍ CHOROBY
PADÁNÍ VLASŮ
COLLAGENOVÉ INJEKCE
UHLAZOVÁNÍ VRÁSEK**POD VEDENÍM PROM. DERMATOLOGA
JIM BARAL M. D.Americké Dermatologické Středisko
(212) 247-1700210 Central Park So. (mezi B'way & 7th Ave.)
OTEVŘENO I V SOBOTU

Přijímáme Medicare • Pouze na Objednávku • Najdete nás v NYNEX Yellow Pages

Kresba Vladimír Jiránek

Informace o předplatném

Vážení čtenáři,
blíží se konec II. ročníku *Československých Novin*, které vyšly poprvé (ještě pod názvem *Noviny*) 7. března 1990 a staly se tak - po zániku Amerických listů - prvním novým krajským čtrnáctidenníkem na východě Spojených států. Bude asi dobře vysvětlit značky, které používáme na adresách, abyste si mohli lehce ověřit, kdy vyprší Vaše předplatné.
Tedy - značka sestává ze dvou symbolů - znaku a - čísla. Jejich význam je následující:

- Znak:** * ("hvězdička") - čtenář je momentálně předplacený. Každá hvězdička je za jeden předplacený ročník. (Máme tak čtenáře "dvojhvězdičkové" - ** - a dokonce už i "trojhvězdičkové" - *** !)
- @ ("zavináč", podle čes. computerového slangu) - čtenářovo předplatné již vypršelo. Posíláme mu ještě jedno nebo dvě čísla v naději, že se znovu předplatí. Pokud tak učiní, změní se jeho znak opět ze zavináče v hvězdičku.
- U - číslo je ukázkové. Tj. objevili jsme nějakého nového potenciálního čtenáře a posíláme mu několik čísel v naději, že se předplatí.
- F - číslo je zadarmo ("free"). Mezi tato privilegovaná individua patří například naši stálí přispěvatelé, chudí čes. diplomaté apod.
- V - noviny vyměňujeme za něco (ne za husu nebo kuře, ale třeba za jiné krajské noviny, reklamu v rádiu, apod.).

Číslo: od 1 - 26 - prosím znamená do kterého čísla je předplacený. Je to tedy poslední číslo, které by měl dostat (kdybychom neposílali ještě jedno - dvě čísla navíc).

Je třeba si uvědomit, že - pokud nebyl čtenář předplacený rovnou od č. 1 - pak jeho předplatné skončí až číslem, které je už v příštím ročníku. Například: pokud se předplatí od čísla 2, jeho symbol bude *2 - tj. končí číslem 2 v dalším ročníku. Když dojde k onomu číslu 2 a on se ještě nepředplatí, symbol se změní na @2. Když se nakonec přece jen předplatí, jeho nový symbol bude **2 (dva předplacené ročníky).

Aby tohle bylo jasné, přecházíme poslední dobou na to, že k číslu přidáváme také číslo ročníku. Čili: **3-22 například znamená, že čtenář se po druhé předplatil (dvě hvězdičky) a je teď momentálně předplacený do čísla 22 ve 3. ročníku.

Může to vypadat složité, ale jde v podstatě jen o tohle: zamyslete se nad tím, kdy přijde číslo, které je nad Vaší adresou, a - pokud chcete zůstat našimi věrnými čtenáři a rozmožnit svůj počet hvězdiček - pošlete nám šek dříve než se hvězdičky změní v zavináče. A pokud se náhodou změní, prosíme, změňte je zase obratem zpátky v hvězdičky... tedy pokud si myslíte, že to stojí za to.

Děkujeme!
Redakce

Jak je vidět, jsme s vydáváním pozadu - zhruba o 3 čísla. Stalo se tak díky nezkoušenosti při přebírání *Novin* od minulého vydavatele, p. Kálnokyho, který byl vždycky na čas, a omlouváme se za to. Jsme ale odhodláni během roku zpoždění dohnat. Můžeme to udělat jedním tak, že občas nějaké číslo vyjde dříve než za 14 dní (jako se to povedlo s tímto) a někdy - možná v létě - vydáme opět dvojčíslo. Každopádně se chceme během roku opět dostat na normální "schedule".

V NEW YORKU SI MŮŽETE KOUPIT "NOVINY"

TATRA TRAVEL 1489 Second Ave. (mezi 77. a 78 ul.) Tel.: (212) 737-5972
PANAIR TRAVEL, Inc. 321 E 75th St. (1.-2. Ave) - Tel.: (212) 988-8080
21 BAR - 29-15 21st Street, Astoria (roh 30 Ave.) Tel.: (718) 721-6422
OVERSEAS TRAVEL BUREAU - 315 E. 74 St., Tel.: (212) 879-4230
CANDY STORE - 1437 1st Ave (roh 75th St) - Tel.: (212) 570-2890

Československé Noviny - nezávislý československý dvoutýdeník - vydávající:
ČS NOVINY, 1405 Ave Z, Box #194, Brooklyn, NY 11235
Tel./fax (718) 891-8675
Redakce: Jan Krondl, Mary T. Simko, Božena Jehličková

Československé Noviny - independent czechoslovak bi-weekly - is published by ČS. NOVINY, 1405 Ave Z, Box #194, Brooklyn, NY 11235 USA. Tel./fax (718) 891-8675.

Upozornění: Zveřejněné články popř. dopisy čtenářů nevyjadřují vždy názor redakce. Vydavatel si vyhrazuje právo na úpravu příspěvků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Printed Klauč-C FONT © 1989-90.

Návrh pracovního programu Celosvětové Unie Československých Exulantů (k oznámení v minulém čísle)

Předsednictvo vyřizuje běžnou agendu, avšak zásadně pracuje na uskutečnění základních úkolů hnutí:

- Uzavřít dohodu s čs. vládou o repatriaci čs. exulantů, aby každý exulant se mohl vrátit do vlasti v době, která bude pro něj vhodná, aby mu byl vrácen veškerý majetek, který při odchodu byl nucen opustit, a to dnem, kdy soud rozhodl o jeho rehabilitaci. (*Předání plných práv vlastnických*).
- Zajistit u Československé vlády, aby všichni čs. exulanti bez ohledu na to, zda jim bylo ponecháno čs. státní občanství či nikoliv, avšak kteří po dobu svého exilu se projevovali a nadále projevují jako čs. státní občané se zájmem o dění v čs. republice a kteří dosud žijí mimo Československo, měli právo volit a také právo být voleni do všech československých ústavních orgánů.
- Projednat s čs. vládou vyplácení starobních důchodů čs. exulantům po dobu jejich pobytu mimo ČSR, za dobu odpracovanou v Československu podle pravidel používaných jinými kulturními zeměmi.
- Dosáhnout u čs. vlády vydání zákona o 3. odboji a uznání práce exulantů v tomto odboji.
- Zastavit u čs. vlády bolševizaci čs. zastupitelských úřadů v cizině a snažit se dosáhnout, aby při obsazování vedoucích nebo úřednických míst bylo zásadně přihlíženo k politickému a morálnímu profilu uchazeče, jakož i k jeho odborným, jazykovým a společenským znalostem a schopnostem. Také, aby obsazování všech funkcí bylo provedeno ve spolupráci s exilovou Unií a aby byli vzati v úvahu čs. uchazeči, žijící v té zemi, kteří splňují požadavky. Tímto činem může čs. vláda ušetřit mnoho peněz na cestovních výlohách, dietách, odlučném a jiných výdajích.
- Požádat o lustraci některých exulantů s pochybenou minulostí a výsledky lustrace zveřejnit.
- Tím, že prezident Havel v průběhu "sametové" revoluce nezakázal činnost Komunistické strany a právě naopak dosadil do vlády všechny své komunistické příbuzné a přátele, je zde velké nebezpečí opětovného uchopení moci komunisty. Předsednictvo Unie musí bedlivě pozorovat činnost všech vládních orgánů a včas upozorňovat a varovat domácí a světovou veřejnost na ev. nebezpečí, aby již nikdo z Československa nemusel utíkat před násilím a vraždami.
- Provést širokou diskusi o základním programu hnutí a doplnit jej nebo pozměnit podle výsledku diskuse.

Poznámka: Předsednictvo - to jsou volení delegáti (mluvčí) z jednotlivých sekcí, dva za každou sekci, takže počet předsednictva celého hnutí je deset.

zasílá M. Konvička, Kalifornie

Kresba Fedor Vico

* - Chcete stretnúť Vaše vysnívané idoly - superstars? - Reportér J. Borbély hľadá na spoluprácu šikovné mladé dievča s dobrou znalosťou slovenčiny a písania na stroji. Podmienky budú dohodnuté osobne. Píšte na adresu
P.O.Box 1015
NY 10028 - 0007

Objednávám **NOVINY** a přikládám šek (Money order) v hodnotě \$ 25.00 (USA), \$27.00 (Kanada) a \$ 35.00 (ostatní cizina - letecky) jako předplatné na 1 rok

Jméno, Adresa: _____

Stát, Směrovací číslo: _____

Zde odstříhnete a pošlete na níže uvedenou adresu:

ČS. NOVINY

1405 Ave Z, BOX #194, Brooklyn NY, 11235